

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

(अ) तारांकित प्रश्न

(ब) अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक ६२ ते ७५ सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(क) तारांकित प्रश्नाबाबतची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री : "राज्यात शिधापत्रिका वितरणाकरिता विशेष मोहीम राबविण्याबाबत" या विषयावरील श्रीमती मंजुळा गावीत, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २१२२६ ला दिनांक ८ मार्च, २०२१ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तरांच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) **उप मुख्यमंत्री** : लोकलेखा समितीच्या सन २००१-२००२ च्या आठव्या अहवालातील परिच्छेद क्र.१.२८ नुसार मंत्रालयीन विभागांनी केलेल्या सन २०२०-२०२१ या वर्षातील पुनर्विनियोजनाबाबतचे माहितीचे एकत्रित विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) **पशुसंवर्धन मंत्री** : महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (३) **वैद्यकीय शिक्षण मंत्री** : महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा बावीसावा वार्षिक अहवाल व सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) **उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री** :
- (क) मुंबई विद्यापीठ यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (ख) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांचा सन २०१८-२०१९ व २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (ग) श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ व २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (घ) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ व २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (ङ) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१७-२०१८ व २०१८-२०१९ या वर्षाचा अनुक्रमे पंचावन्नावा व छप्पन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (च) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा सोळावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
 - (छ) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा तीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ज) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (झ) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक लेखे अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ट) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे (अंकेक्षण अहवालासह) सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ठ) संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ड) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि संविधानिक लेखापरिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ढ) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ण) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखापरीक्षीत लेखे व अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (त) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१९ ते ३१ मार्च, २०२० या कालावधीचा वार्षिक अंकेक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (थ) कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (द) कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ध) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१४-२०१५ ते २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) आदिवासी विकास मंत्री : सन २०१५ च्या तृतीय (हिवाळी) अधिवेशनामध्ये महाराष्ट्र राज्यातील जात प्रमाणपत्राचा कायदा आणि सन २००३ चे जात प्रमाणपत्राचे नियम रद्द करणे या विषयावरील सर्वश्री रवि राणा व इतर वि.स.स. यांची दिनांक २२ डिसेंबर, २०१५ रोजी उत्तरीत झालेल्या लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) परिवहन मंत्री : महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा प्रशासन अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

- (१) सर्वश्री सुनिल प्रभू, अबू आजमी, सुनिल भुसारा, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"सन १९९२-९३ मध्ये वयाच्या २१-३३ व्या वर्षी शासन सेवेत लिपीक टंकलेखक पदावर शासनाच्या मंत्रालयातील विविध विभागात नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांवर दिनांक १ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयातील जाचक तरतुदीमुळे अन्याय झाल्याची गंभीर बाब नुकतीच निदर्शनास येणे, शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभाग दिनांक १ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीमध्ये सन २०१६ मध्ये शासन सेवेत प्रवेशासाठी खुल्या प्रवर्गाकरिता ३८ वर्षे व मागासवर्गीयांसाठी ४३ वर्षे वयोमर्यादा वाढविण्यात येऊन सेवा प्रवेशोत्तर प्रशिक्षण परीक्षा / विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्याची वयोमर्यादा वाढविण्यात येणे, सदरहू शासन निर्णय परिच्छेद क्र.२ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे

पदोन्नतीसाठीची विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळण्याकरिता कर्मचाऱ्यांनी त्या पदावर किमान १५ वर्षे सेवा करणे अनिवार्य असणे, त्यामुळे संबंधित पदावर कर्मचाऱ्यांची १५ वर्षे सेवा पूर्ण झाल्याचा दिनांक किंवा त्याच्या वयाची ५० वर्षे पूर्ण झाल्याचा दिनांक यापैकी जे नंतर घडेल त्यानंतर लगतचा दिनांक कर्मचाऱ्यांच्या पदोन्नतीसाठी विहीत केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्याचा दिनांक समजण्यात येईल अशी सुधारणा करण्यात येणे, सदरहू सुधारणेमुळे शासन सेवेतील यापूर्वी वयाच्या २८ ते ३८ वर्षे नियुक्ती झालेल्या कर्मचाऱ्यांवर अन्याय होणार असणे, सहाय्यक पदासाठीची मर्यादित विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होईपर्यंत/झाल्यानंतर यापैकी काही कर्मचाऱ्यांनी वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्याने सहाय्यकाच्या प्रवेशोत्तर प्रशिक्षण परिक्षेतून सूट प्राप्त केली असणे, सदरहू कर्मचाऱ्यांची सहाय्यक कक्ष अधिकारी पदावर पाच वर्षे पूर्ण झाली अथवा होत असल्याने कक्ष अधिकार्याच्या जेष्ठता यादीत त्यांचा समावेश होणेसाठी कक्ष अधिकारी पदाच्या पात्रतेच्या परिक्षेतून सूट मिळण्याची नितांत आवश्यकता असणे, सदर कर्मचाऱ्यांपैकी काही कर्मचारी येत्या ५ ते ८ वर्षांच्या कालावधीत शासन सेवेतून नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त होणार असल्याने सदरहू कर्मचाऱ्यांना मिळू शकणाऱ्या कक्ष अधिकारी पदाच्या संधीपासून वंचित रहावे लागणे, सदरहू बाबींचा विचार केला असता दिनांक १ मार्च, २०१८ चा शासन निर्णय हा निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून शासन सेवेत रुजू झालेल्या व त्यानंतर रुजू होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी लागू करण्यात यावा व तत्पूर्वी शासन सेवेत असलेल्या सर्वाना पूर्वीप्रमाणेच वयाच्या ४५ वर्षांनंतर विभागीय परिक्षांमधून सूट देण्याची तरतुद कायम ठेवण्यात यावी याकरिता तदनुषंगाने शुध्दीपत्रक काढून असंख्य कर्मचाऱ्यांवर होणारा अन्याय दूर करण्याबाबत शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी सदरहू शासकीय कर्मचाऱ्यांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व चिंतेचे वातावरण याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्रीमती सीमा हिरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नाशिक शहरात दि. २६ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास एका राजकीय पक्षाचा कार्यकर्ता अमोल इगे यांची निर्घृण हत्या करण्यात येणे, या घटनेनंतर नाशिक शहरात मोठ्या प्रमाणात जनतेमध्ये दहशत व भितीची भावना निर्माण होणे, नाशिक शहरात माहे नोव्हेंबर, २०२१ रोजीच्या दरम्यान खुनाची तिसरी घटना घडल्यामुळे शहरात शासनाविषयी पसरलेला तीव्र स्वरूपाचा असंतोष, नाशिकच्या सातपुर पोलीस स्टेशनमध्ये सदर खुनाची नोंद करण्यात येणे, परंतु अद्यापपर्यंत आरोपींना अटक करण्यात न येणे, त्यामुळे नाशिक शहरात जनतेने आंदोलने सुरु करणे, परंतु, कोणत्याही स्वरूपाची कारवाई न होणे, त्यामुळे शासनाने याची गंभीर चौकशी करून आरोपींना तातडीने अटक करण्याची आवश्यकता, शासनाचे याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

चार : मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांचा म.वि.स. नियम ५७ अन्वये प्रस्ताव :-

"पुरवणी मागण्यांवरील चर्चा व मतदानाच्या संदर्भात विधानसभा नियमांतील नियम २६० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे ती महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ५७ अन्वये स्थगित करण्यात यावी."

पाच : सन २०२१-२०२२ या वर्षाच्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (पहिला व शेवटचा दिवस).

- (१) सामान्य प्रशासन विभाग
- (२) गृह विभाग
- (३) महसूल व वन विभाग
- (४) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
- (५) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
- (६) नगरविकास विभाग
- (७) वित्त विभाग
- (८) सार्वजनिक बांधकाम विभाग
- (९) जलसंपदा विभाग
- (१०) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
- (११) ग्रामविकास विभाग
- (१२) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
- (१३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
- (१४) गृहनिर्माण विभाग
- (१५) सार्वजनिक आरोग्य विभाग
- (१६) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग

- (१७) आदिवासी विकास विभाग
- (१८) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
- (१९) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
- (२०) महिला व बालविकास विभाग
- (२१) कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग
- (२२) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
- (२३) अल्पसंख्याक विकास विभाग
- (२४) इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)
[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५.३० वाजता]

सहा : मा. राज्यमंत्री तथा समिती प्रमुख यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३ च्या पोटनियम (१) अन्वये, राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत या विषयावर गठीत करण्यात आलेल्या तदर्थ समितीचा अहवाल सभागृहास सादर करण्याची मुदत पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत वाढवून देण्यात यावी."

सात : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (१) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

-
- (२) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (३) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (४) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (५) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २७ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २७ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २७ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २७ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(६) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२१.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(७) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (८) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (९) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१०) (क) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३३ - मुंबई महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(क) विधानपरिषदेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) सन २०२१ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ४ — मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

(२) सन २०२१ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ३ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२१.

- (३) सन २०२१ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ५ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०२१.
- (४) सन २०२१ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ विधेयक, २०२१.

(गुरुवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

आठ : सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, रणधीर सावरकर, समीर कुणावार, अॅड आकाश फुंडकर, श्री. सुनिल राणे, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री मंगलप्रभात लोढा, गणेश नाईक, डॉ. राहुल आहेर, श्रीमती देवयानी फरांदे, श्री राजेंद्र पाटणी, प्रा. डॉ. अशोक उईके, सर्वश्री राजेश पवार, प्रशांत बंब, प्रशांत ठाकूर, सौ. मेघना साकोरे-बोर्डीकर, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री. संभाजी पाटील-निलंगेकर, अतुल सावे, नितेश राणे, राणाजगजितसिंह पाटील, संतोष दानवे, श्रीमती मोनिका राजळे, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्रीमती नमिता मुंदडा, मनिषा चौधरी, सीमा हिरे, सर्वश्री मदन येरावार, मोहन मते, अॅड राहुल कुल, सर्वश्री. हरिभाऊ बागडे, संजय सावकारे, समीर मेघे, संजीवरेड्डी बोदकुरवार, सचिन कल्याण-शेट्टी, कृष्णा गजबे, डॉ. तुषार राठोड, प्रताप अडसड, दादाराव केचे, गोवर्धन शर्मा, राम कदम, कालिदास कोळंबकर, सिध्दार्थ शिरोळे, अमित साटम, श्रीमती विद्या ठाकूर, कॅ. आर तमिल सेल्वन, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री संजय केळकर, सुरेश भोळे, प्रकाश भारसाकळे, तानाजी मुटकुळे, बबनराव लोणीकर, महेश लांडगे, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री. सुभाष देशमुख, विजय देशमुख, जयकुमार गोरे, डॉ. भारती लव्हेकर, अॅड राहुल नार्वेकर, श्री. रविंद्र चव्हाण, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"विदर्भ, मराठवाडा, या मागास भागातील अनुशेष पूर्ण करण्यासाठी सरकारकडून होत असलेली चालढकल, वैधानिक विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याबाबतचा प्रस्ताव सरकारने बासनात गुंडाळून ठेवला असणे, कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी रुपये २५,००० व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी रुपये ५०,००० ची मदत देण्याची घोषणा निवडणुकीपूर्वी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन दिल्यानंतर प्रत्यक्षात मात्र सन २०२० व २०२१ मध्ये झालेल्या चक्रीवादळ, अतिवृष्टी, पूर, गारपीट, अवकाळी पावसाने नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना तुटपुंजी मदत करुन त्यांचा पूर्णपणे भ्रमनिरास केला असणे, महात्मा फुले कर्जमाफी योजनेमध्ये देण्यात आलेल्या कर्जमाफीपासून राज्यातील अनेक पात्र शेतकरी

अद्यापही वंचित असणे, नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याच्या घोषणेची अद्याप अंमलबजावणी केलेली नसणे, राज्यातील शेतकऱ्यांना पीक विम्याचा लाभ मिळत नसणे, चक्रीवादळ व अतिवृष्टीग्रस्तांसाठी जाहीर करण्यात आलेल्या ११,५०० कोटी रुपये पॅकेजचा लाभ बहुतांश शेतकऱ्यांना झालेला नसणे, कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांमधील शेतकऱ्यांचा मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतलेला असणे, पीक कर्जे देण्यास बँका टाळाटाळ करत असणे, करोना काळात अडचणीत असलेल्या शेतकऱ्यांच्या थकित वीज बिलात सवलत देण्याची घोषणा करूनही प्रत्यक्षात शेतकऱ्यांना वाढीव वीज बिले देण्यात आली असणे, तसेच सक्तीने बिले वसूल करीत असताना रब्बी हंगामाच्या तोंडावर कृषि पंपाच्या वीज जोडण्या तोडण्यात आल्या असणे, शेती पंपांसाठी पैसे भरूनही लाखो शेतकऱ्यांना विद्युत जोडणी मिळालेली नसणे, राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या ओबीसी राखीव जागांबाबतचा मुद्दा न्यायालयापुढे आला असता ओबीसी प्रवर्गासाठी आरक्षणाची तरतूद करण्यापूर्वी तिहेरी चाचणी (ट्रिपल टेस्ट) चा अवलंब करण्यात यावा असे न्यायालयाने निदर्शनास आणलेले असणे, न्यायालयाचा हा निकाल निष्प्रभ करण्यासाठी राज्य सरकारने अध्यादेश जारी करणे व २७ टक्क्यांपर्यंत आरक्षणाची तजवीज करणे, तथापि राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांनुसार किती प्रमाणात आरक्षणाची गरज आहे हे तपासण्यासाठी समर्पित आयोग नेमल्याशिवाय व मागास प्रवर्गाचा इम्पिरिकल डाटा संकलित केल्याशिवाय ओबीसी प्रवर्गासाठी आरक्षणाची तरतूद करण्याची मुभा नसल्याचे न्यायालयाने स्पष्ट करणे, यासंदर्भात डिसेंबर २०१९ पासून गेल्या दोन वर्षांमध्ये शासनाने इम्पिरिकल डाटा गोळा करण्यामध्ये अक्षम्य दिरंगाई केलेली असणे, मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाने इम्पिरिकल डाटा गोळा करण्याची आवश्यकता व अपरिहार्यता अधोरेखित होणे, निधीची व मनुष्यबळाची व्यवस्था नसल्याने तसेच आयोगाची सुधारीत कार्यक्षम ठरविण्याचे काम अद्यापही प्रलंबित असल्यामुळे आयोगाने अजून ओबीसींची माहिती जमा करण्याचे काम सुरूच केलेले नसणे, तत्कालीन सरकारने मागासवर्ग आयोगाच्या शिफारशीच्या अनुषंगाने अभ्यासपूर्वक कायदा करून मराठा समाजासाठी ओबीसी समाजाच्या आरक्षणाला धक्का न लावता आरक्षणाची तरतूद करणे, तदनंतर उच्च न्यायालयातील न्यायालयीन लढाईतही सदर तरतूद कायद्याच्या कसोटीवर टिकवण्यात तत्कालीन सरकारला यश येणे, तथापि, मराठा आरक्षणाबाबत विद्यमान सरकार गंभीर नसणे, त्यामुळेच सर्वोच्च न्यायालयात स्थगितीची नामुष्की ओढवणे, आरोग्य विभागांतर्गत गट 'क' आणि 'ड' वर्गाच्या परीक्षा घेण्याची जबाबदारी दिल्लीतील "न्यासा कम्युनिकेशन्स" या कंपनीकडे सोपविण्यात आलेली असणे, या परीक्षांदरम्यान पेपर फुटल्याच्या तक्रारींच्या अनुषंगाने गुन्हे दाखल करण्यात येणे, त्यामध्ये पोलिसांनी अन्य आरोपींबरोबरच शिक्षण संचालनालयातील सहसंचालकांना अटक करणे, म्हाडाची दिनांक १२ डिसेंबर, २०२१ रोजी आयोजित केलेली परीक्षाही पेपर फुटल्यामुळे ऐनवेळी रद्द करण्यात येणे, परीक्षा ऐनवेळी रद्द केल्यामुळे परीक्षेला बसलेल्या सुमारे पावणेतीन लाख विद्यार्थ्यांना मनस्ताप सोसावा लागणे, सदर परीक्षेचे काम जी.ए. सॉफ्टवेअर टेक्नोलॉजीज या कंपनीला देण्यात आलेले

असणे, मात्र या कंपनीच्या प्रमुख संचालकाचाच पेपर फुटीमध्ये सहभाग असल्याचे आढळून येणे, त्याच्यासह अन्य सहा जणांना पोलिसांनी अटक केलेली असणे, या कंपनीने यापूर्वी शिक्षक पात्रता परीक्षा (टीईटी) एन.टी.एस., एन.एम. एम.एस. यासारख्या महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेच्या परीक्षांमध्ये गोंधळ घातल्याचा ठपका ठेवण्यात आलेला असणे, टीईटीच्या परीक्षेत गोंधळ झाल्यावरून महाराष्ट्र परीक्षा परिषदेचे अध्यक्ष श्री.तुकाराम सुपे यांना व त्यांच्या सहकाऱ्यांना अटक करण्यात येणे. पेपरफुटीचे धागेदोरे थेट संचालनालय / मंत्रालयापर्यंत पोहोचलेले असल्याचे आढळून येणे, सन २०२० व २०२१ या दरम्यान घेण्यात आलेल्या प्रत्येक स्पर्धा परीक्षेत ढिसाळ नियोजन, गैरव्यवहार, कंपनीची विश्वासार्हता न तपासताच कंपनीची निवड करणे, यामुळे विद्यार्थी व पालकांमध्ये शासनाप्रती तीव्र असंतोष निर्माण होणे, राज्यातील सर्वसामान्यांची विशेषतः ग्रामीण भागातील जनतेची जीवनवाहिनी असलेल्या एसटी मधील कर्मचाऱ्यांचा पगारवाढ व शासनामध्ये विलिनीकरणासाठी गेल्या सुमारे दीड महिन्यांपासून संप सुरू असणे, शासनाने वेतनवाढीचा प्रस्ताव मान्य केला असणे तसेच प्रदीर्घकाळ संप सुरू असल्यामुळे मेस्मा लावण्याचा इशाराही दिलेला असणे, एसटीच्या संपामुळे सर्वसामान्य जनतेला तसेच शाळेत जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दीड महिन्यांपासून नाहक त्रास सहन करावा लागत असणे, या संपाचा फायदा घेऊन खाजगी प्रवासी वाहतूक करणारे वाहतूकदार अव्वाच्या सव्वा दराने प्रवाशांकडून पैसे उकळत असणे, शासनाने एसटी कर्मचाऱ्यांशी संवाद साधून लवकरात लवकर तोडगा काढण्याची व सामान्य जनतेच्या हाल-अपेष्टा संपवण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम १४ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना) (सूचना क्र. १ ते ३)

(१) श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.

"पुणे येथील क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले आणि महात्मा ज्योतीराव फुले यांनी सुरु केलेली भिडेवाडा शाळा मोडकळीस आल्याबाबत" या विषयावरील श्री. अमित साटम व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ६६२ ला दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.

"पात्र अनाथ मुलांना आरक्षणाचा फायदा मिळण्यासाठी शासनाच्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचना ७ (ब) चे पालन करण्याबाबत" या विषयावरील श्री. देवेंद्र फडणवीस व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ११ ला दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा तास चर्चा उपस्थित करतील.

(३) श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स.

"मुंबई-नागपूर (समृद्धी) महामार्गासाठी जमिन खरेदीत झालेला गैरव्यवहार" या विषयावरील श्री. पृथ्वीराज चव्हाण व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १६६२ ला दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(गुरुवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना)
(सूचना क्र. ४ ते ७)

(४) श्री. मिहीर कोटेचा, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"मुलुंड-गोरेगाव रोड रस्ता प्रकल्प हा पूर्व उपनगर व पश्चिम उपनगर यांना वाहतुकीच्या संदर्भात जोडणारा दुवा असणे, त्यामुळे दोन्ही उपनगरात जाण्याकरिता मोठ्या प्रमाणात वेळ व इंधनाची बचत होणार असणे, या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाला मुंबई महानगर पालिकेने मंजुरी देवून सन २०१९-२० अर्थसंकल्पात रु. १००/- कोटीची आर्थिक तरतुद केलेली असणे, कामाचे कार्यादेश ऑक्टोबर, २०२० रोजी पारित होणार असून साधारणतः काम पूर्ण होण्याकरिता ४ वर्षांचा कालावधी लागणे, या महत्वाच्या प्रकल्पात रेल्वे, जिल्हाधिकारी कार्यालय व इतर ही शासकीय परवानग्या तातडीने मिळणे आवश्यक असून, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"चंद्रपूर जिल्ह्याच्या मुल तालुक्याच्या मुख्यालयी म्हणजे मुल येथे राज्य परिवहन महामंडळाचे स्वतंत्र आगार उपलब्ध व्हावे अशी परिसरातील नागरिकांनी केलेली मागणी, मुल शहर आणि तालुक्यातील ग्रामीण भागातील वाढती लोकसंख्या लक्षात घेता याठिकाणी आगार उपलब्ध व्हावे अशी

परिसरातील नागरिकांची मागणी असणे, मुल येथे आगारासाठी जागा सुध्दा उपलब्ध असणे, मुल हे गडचिरोली, ब्रम्हपूरी, चंद्रपूर या ठिकाणाहून जाणाऱ्या एस. टी. बसेससाठी मध्यवर्ती ठिकाण असल्यामुळे या ठिकाणी आगार उपलब्ध झाल्यास एस. टी. महामंडळाच्या बसेसच्या आगमनामध्ये येणारी सुसुत्रता लक्षात घेता याठिकाणी आगार उपलब्ध करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.कुणाल पाटील, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"धुळे तालुक्यातील अनेक शेतकऱ्यांनी शेती पंपासाठी विद्युत कनेक्शन मिळविण्यासाठी महावितरण आपल्या दारी या योजनेतर्गत पैसे भरलेले असणे, तरी अद्यापपावेतो विद्युत कनेक्शन देण्यात आलेले नसून वीज पुरवठा सुरळीत व्हावा यासाठी शेतकऱ्यांकडून सिंगल फेज ट्रान्सफॉर्मरची मागणी करण्यात येणे, नवीन वस्त्यांमध्ये व आदिवासी वस्तीत इलेक्ट्रिक पोलचे कामे प्रलंबित असणे, शेती पंपाचे नादुरुस्त ट्रान्सफॉर्मर वेळेवर बदलून मिळत नसणे, ग्रामीण भागात इलेक्ट्रिक पोलच्या तारा नादुरुस्त असून त्या बदलून नवीन पोलची मागणी शेतकरी बांधवांकडून करण्यात येणे, ग्रामपंचायतीचे नळ पाणीपुरवठा योजनेसाठी नवीन ट्रान्सफॉर्मरची मागणी होणे, वाढीव वीज बिलाबाबत ग्राहकांच्या अनेक तक्रारी असणे, ग्रामीण भागातील सामान्य जनता व शेतकरी बांधवांच्या अनेक समस्या व विविध मागण्या असून शासनाचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"अनुसूचित जमातीची वर्ग १ ते ४ पर्यंतची प्रलंबित विशेष पदभरती प्रक्रिया महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगासह इतर प्राधिकरणांनी जाहीराती देवून पूर्ण करण्याची आवश्यकता असणे, न्यायालयीन आदेशाप्रमाणे व दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ च्या शासन निर्णयानुसार शासकीय तसेच खाजगी अनुदानित संस्थातील पदभरती प्रक्रिया पूर्ण करण्याची गरज असणे, मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्रमांक ८९२८/२०१५ व इतर याचिका यामध्ये ६ जुलै, २०१७ रोजी दिलेल्या निर्णयाची राज्यात अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने सामान्य प्रशासन विभागाने दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केलेला असणे, अद्याप या शासन निर्णयाची अंमलबजावणी झालेली नसणे, परिणामी अनुसूचित जमातीतील बेरोजगार उमेदवारांमध्ये तीव्र असंतोष पसरलेला असल्याने सदर रखडलेली पदभरती प्रक्रिया तातडीने पूर्ण करण्याची शासनाने करावयाची कार्यवाही."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

दहा : अशासकीय विधेयके :-

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३०- महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ — **श्री.संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.**
- (२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२- महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगारी भत्ता विधेयक, २०२१ — **श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. यांचे.**
- (३) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४- महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ — **श्री.सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.**

(ब) विचारार्थ :

- (१) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १४- महाराष्ट्र वेश्म मालकी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२० — **श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे.**
- (२) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २१- महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० — **श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे.**
- (३) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५०- भारतीय दंड संहिता व फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१९ — **श्री.प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांचे.**

- (४) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १०- महाराष्ट्र चिकित्सालयीन आस्थापना (नोंदणी व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० – श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २३ डिसेंबर, २०२१

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा